

Protokół złożenia dokumentacji badań archeologicznych

W dniu 28.04.2026 w Częstochowie

złożona została dokumentacja badań archeologicznych (sondazowyk) w centrum
gm. Lipie, pow. kielecki; zamek bastionowy, fortecja polowa polowa

aut. dr Czestaw Niedziak, mgr inż. Andrzej Sobota

Dokumentacja zawiera :

- spistożenie z badań w formie tekstowej
- dokumentację fotograficzną
- materiały opracowane na płytach CD

Aleksandrowicz	Miśta
2026-04-28	
Lp. dz.	

Uwagi :

Je strony konserwatorskiej, dopisa się
rozporządzenie prac objętych pozwoleniem W 02/590/2025
przy podłożeniu modelu archeologicznego

Dokumentacja została przyjęta z uwagami jak wyżej / bez uwag.

ARCHO-bis
Pracownia Badań i Studiów
Archeologicznych, Historycznych
i Konserwatorskich
ul. Sz. (przekładaj) 10/00, 25-604 Kielce
NIP 646-156-21-99 REGON 260396781

Archiwum
(przyjmujący)

Nadana sygnatura archiwum WUOZ-Del. w Częstochowie:

ZA ZGODNOŚĆ Z ORYGINAŁEM
28-04-2026
data
podpis
Miśta Aleksandrowicz

dr Czesław Hadamik, mgr inż. Radosław Solski

Sprawozdanie

z archeologicznych badań sondażowych w Dankowie, gm.

Lipie, pow. kłobucki, zamek bastionowy, fosa frontu

południowego, wykonanych

w kwietniu 2026 r.

Zleceniodawca

Gmina Lipie

ul. Częstochowska 29, 42-165 Lipie

Wykonawca

ARCHO-bis Pracownia Badań i Studiów Archeologicznych,

Historycznych i Konserwatorskich Czesław Hadamik,

ul. Szkolna 40/60, 25-604 Kielce

ARCHO-bis
Pracownia Badań i Studiów
Archeologicznych, Historycznych
i Konserwatorskich
ul. Szkolna 40/60, 25-604 Kielce
NIP 646-156-21-99 REGON 260396781

Czesław Hadamik

Kielce-Kłobuck, 25.04.2026 r.

Sprawozdanie
z archeologicznych badań sondażowych w Dankowie, gm. Lipie, pow. kłobucki, zamek bastionowy, fosa frontu południowego, wykonanych
w kwietniu 2026 r.

Badania sondażowe prowadzono na podstawie Pozwolenia Nr CZ/590/2025 Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach, Delegatura w Częstochowie, z dn. 29.12.2025 r., a także zaakceptowanego przez WKZ programu badań archeologicznych z lutego 2026 r. Był to drugi etap prac, zrealizowany po wykonaniu badań georadarowych, z których powstała odrębna dokumentacja.

Wyprzedzające prace archeologiczne wykonano w związku z planowaną realizacją inwestycji „Utworzenie w przestrzeni publicznej Dankowa bioróżnorodnych terenów zielonych pn. „Zielona przestrzeń” oraz budowa publicznego placu zabaw z obiektami małej architektury”. Inwestorem jest Gmina Lipie, a prace wykonywane będą według projektu Pracowni Projektowej AP Danuta Grzegorzek. Tereny zielone i plac zabaw zaprojektowano w obrębie działek nr ewid. 1967/3 oraz 1967/1, obręb 240603_2.0003 Danków. Działki te leżą na terenie dawnej fosy, przed frontem południowym założenia obronnego, wpisanego do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Kielcach nr Klt.ZK-4-8/47 z dnia 04.06.1947 r., następnie decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach nr Kl.III-680/498/69 z dnia 27.12.1969 r. oraz decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Częstochowie nr KL 5340/1/78/75 z dnia 1.03.1978 r., nr rej. A/52. Znajdują się też w strefie W ochrony archeologicznej, co zostało uwzględnione w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Lipie. Granice ochrony rozciągają się na całość założenia, wraz z otaczającym terenem w promieniu 100 m od linii fosy.

Dotychczasowe badania architektoniczne, historyczne i archeologiczne na terenie zamku bastionowego w Dankowie

Pierwsze pomiary narysu fortyfikacji w Dankowie przeprowadzili w okresie międzywojennym XX w. B. Guerquin i J. Raczyński¹; w 1952 r. pomiar architektoniczny Bramy Krzepickiej wykonał J. Lenard². W latach 50. i 60. XX w. ukazały się pierwsze opublikowane rekonstrukcje narysu i analizy typologiczne twierdzy, autorstwa J. Bogdanowskiego³ i A. Gruszeckiego⁴, który przeprowadził wówczas pierwsze wstępne badania archeologiczno-architektoniczne na terenie obiektu⁵.

W 1972 r. M. Dayczak-Domanasiewicz i T. Holcerowa wykonały, w ramach kompleksowego rozpoznania konserwatorskiego obiektu, cenne opracowanie historyczne dziejów twierdzy, oparte o szeroką kwerendę bibliograficzną i archiwalną⁶.

Kolejnym etapem tego rozpoznania były badania architektoniczne i archeologiczne przeprowadzone w latach 1972, 1973 i 1975 przez zespół pod kierownictwem A. Gruszeckiego (badania archeologiczne prowadziła E. Szydłowska). Wykonano wówczas m.in. przekopy profilowe przez wały frontów obronnych założenia, a także w dawnej fosie frontu południowego z reliktami Bramy Krzepickiej⁷. W bezpośrednio nas interesującym rejonie fosy przed frontem południowym wykonano w trakcie tych prac trzy wykopy: nr 17A (1973 r.) oraz 29A i 29B (1975 r.).

W wykopie 17A (2 x 13 m), usytuowanym prostopadle do ściany czołowej bramy po stronie zachodniej przejazdu, zarejestrowano dwa relikty struktur murowanych z kamienia eratycznego i cegły, a także zwęgloną belkę i relikty przepalonych dranic, zinterpretowane jako prawdopodobnie pochodzące z konstrukcji podpór oraz pomostu wiodącego do bramy mostu.

¹ Matryce rysunków w skali 1:400 w zbiorach Zakładu Architektury Polskiej Politechniki Warszawskiej.

² Matryce rysunków w skali 1:50 w zbiorach d. zarządu Muzeów i Ochrony Zabytków M.K. i S. w Warszawie.

³ J. Bogdanowski, *Twierdza r. 1632 w Dankowie koło Krzepic*, „Arsenał”, R. I. nr. 1. Kraków 1957. s. 89n.

⁴ A. Gruszecki, *Bastionowe zamki w Małopolsce*. Warszawa 1962, s. 155-169.

⁵ A. Gruszecki, „Wstępna ekspertyza konserwatorska zamku w Dankowie”, 1962, mps w Archiwum WUOZ w Katowicach, Delegatura w Częstochowie, sygn. A-140.

⁶ M. Dayczak-Domanasiewicz, T. Holcer, „Danków, woj. katowickie, pow. kłobucki, Historia zamku opracowana w oparciu o kwerendę archiwalną i ikonograficzną”, P.P. PKZ, Oddział w Krakowie, 1972, mps w Archiwum WUOZ w Katowicach, Delegatura w Częstochowie, sygn. A-146.

⁷ Sprawozdania z badań terenowych zamku w Dankowie w 1972, 1973 oraz 1975 r., mpsy w Archiwum WUOZ w Katowicach, Delegatura w Częstochowie.

W wykopie 29A (4,5 x 15,4 m), wytyczonym równolegle do wykopu 17A po jego stronie wschodniej, zarejestrowano dno fosy umacniane miejscami warstwą gliny, z fragmentami murów ceglanych na złożu wtórnym, choć dopuszczono też możliwość umacniania dna cegłą lub też istnienia przystawionego do kurtyny pod bramą budynku. Około 3,70 m od kurtyny odkryto strukturę murowaną określoną jako filar, czytelną również w wykopie 17A. Około 10-12 m od lica kurtyny zalegała struktura określona jako „bruk” z kamieni eratycznych, który miał być dalszym ciągiem struktury odkrytej w wykopie 17A. W odległości około 13 m od czoła bramy zidentyfikowano mur posadowiony nad dnem fosy, o szerokości 1,7-1,8 m; określono go jako mur tarczowy stanowiący zewnętrzne zabezpieczenie dojazdu do bramy. W obrębie wykopu zarejestrowano również kilka dużych regularnych wkopów, wypełnionych gruzem, z relikтами kamiennego bruku (przy licu kurtyny), z których jeden szalowany był dranicami. Dno fosy zarejestrowano na głębokości 1,4-1,6 m poniżej ówczesnej powierzchni terenu.

W wykopie 29B (3,2 x 4 m), usytuowanym po stronie zachodniej wykopu 29A, a także w szurcie sondażowym w kierunku zachodnim, zarejestrowano kontynuację muru tarczowego. Tuż na południe od relików tego muru odkryto ślady drewnianych pali (czytelne też w wykopie 29A), a także warstwy spalenizny⁸.

W 2000 r. L. Kołakowski wykonał ekspertyzę techniczną dla potrzeb odbudowy Bramy Krzepickiej, a w 2012 r. M. Holewiński opracował, w oparciu o wcześniejsze badania i publikacje, studium historyczno-konserwatorskie Bramy Krzepickiej⁹.

W 2014 r. W. Dudak i R. Herman przeprowadzili badania sondażowe wewnątrz fortyfikacji, koncentrujące się w rejonie reliktu murowanego tzw. Domu Kasztelanowej¹⁰. Badania te dotyczyły zabudowy na majdanie twierdzy i były zorientowane na poszukiwaniu relików związanych nie tylko z nią, ale też ze starszym zamkiem, poprzedzającym budowę fortyfikacji.

⁸A. Gruszecki i zespół, „Sprawozdanie z badań terenowych archeologiczno-architektonicznych przeprowadzonych na zamku w Dankowie w roku 1975”, mps w Archiwum WUOZ w Katowicach, Delegatura w Częstochowie.

⁹M. Holewiński, „Studium historyczno-konserwatorskie. Brama Krzepicka zamku w Dankowie (Gmina Lipie, pow. kłobucki, woj. śląskie), Kraków 2012, mps w Archiwum WUOZ w Katowicach, Delegatura w Częstochowie.

¹⁰W. Dudak, R. Herman, *Badania archeologiczne zamku w Dankowie nad Liswartą*, „Rocznik Wieluński”, 15: 2015, s. 59-72.

Cel i zakres sondażowych badań archeologicznych w 2026 r.

Wyprzedzające badania sondażowe zostały zastrzeżone przede wszystkim z uwagi na fakt, że teren planowanej inwestycji znajduje się tuż na południe od struktur odkrytych w wykopach z 1973 i 1975 r., w których zarejestrowano relikty murowanego czoła południowej skarpy fosy (ściana tarczowa), umocnienia skarpy palami drewnianymi, a także struktury związane zapewne z podporami mostu (relikty murowanych podwalin, relikty drewnianej konstrukcji) oraz umocnienia dna fosy.

W pierwszym etapie prac wykonane zostały badania georadarowe na całej powierzchni inwestycji, wykonane przez ZBN KPG sp. z o.o. w Krakowie, pod kierunkiem dr. Wiesława Nawrockiego¹¹. W wyniku tych badań stwierdzono, że w północnej części działki znajdują się dwie strefy niejednorodności podłoża, a w części południowej zaś zidentyfikowano pod powierzchnią terenu zagruzowanie.

W ramach badań sondażowych prace terenowe wykonywano w dniach 8.04. – 13.04.2026 r. Wytyczono dwa wykopy sondażowe. Wykop S1/2026, o wymiarach 2,0 x 35,0 m, usytuowany w kierunku SSW-NNE), prostopadły do kurtyny południowej umocnień z bramą główną, był kontynuacją w kierunku południowym wykopu nr 29A z 1975 r. (badania A. Gruszeckiego). Prostopadle do sondażu S1 wytyczono krzyżujący się z nim w części środkowej wykop sondażowy S2/2026, złożony z dwóch odcinków o wymiarach 2,0 x 9,0 m każdy, po stronie wschodniej i zachodniej wykopu S1. Pierwotnie przewidywano usytuowanie sondażu S2 wzdłuż granicy północnej działki stanowiącej teren inwestycji, po stronie wschodniej wykopu S1, jednakże lokalizację zmieniono kierując się wynikami badań georadarowych. Łącznie powierzchnia wykopów sondażowych wyniosła 110 m². Wykopy eksplorowano do głębokości maksymalnej 3,20 m, średnia głębokość wyniosła ok. 1,40 m.

Celem badań sondażowych było rozpoznanie stratygrafii wertykalnej i horyzontalnej terenu inwestycji, umożliwiające wydzielenie i chronologiczne określenie kolejnych faz użytkowania terenu. Ponadto miały one zweryfikować możliwość istnienia ewentualnego zewnętrznego dzieła obronnego broniącego wjazd na teren zamku. Istniała też możliwość natrafienia na relikty podpór oraz przyczółka mostu wiodącego do bramy głównej.

¹¹W. Nawrocki, J. Pieczonka, „Badania georadarowe podłoża na terenie zamku w Dankowie, pow. kłobucki, gm. Lipie, woj. śląskie”, Kraków, marzec 2026, dokumentacja w Archiwum WUOZ w Katowicach, Delegatura w Częstochowie

Rezultaty sondażowych badań archeologicznych w 2026 r. oraz interpretacje odkrytych struktur

W wyniku prac zidentyfikowano w obrębie wykopów 18 jednostek stratygraficznych, zasypów wkopów, warstw niwelacji oraz nawarstwień rezydualnych, calcowych, w górnej części podłoża ziemnego. Były to następujące jednostki:

- 1 – współczesna darni;
- 2 – warstwa orna – ciemnobrunatna ziemia piaszczysta;
- 3 – wypełnisko wkopu współczesnego – przemieszana czarniawa, brunatna i ciemnożółta ziemia piaszczysta;
- 4 – warstwa rezydualna pod dawnym posadowieniem wału zewnętrznego fosy (?) – jasnożółty i żółty piasek przewarstwiony pomarańczowymi laminatami (przemywy);
- 5 – warstwa rezydualna pod dawnym posadowieniem wału zewnętrznego fosy (?) – ciemno-żółty żwir;
- 6 - wypełnisko wkopu współczesnego – przemieszana czarniawa i ciemnobrunatna ziemia piaszczysta;
- 7 - warstwa rezydualna na dawnym stoku wału zewnętrznego fosy (?) – jasnożółty i żółty piasek przewarstwiony w górnych fragmentach pomarańczowymi laminatami (przemywy);
- 8 – wypełnisko rozległego wkopu współczesnego – przemieszana brunatna i ciemnobrunatna ziemia piaszczysta z wtrętami jasnożółtego piasku;
- 9 - wypełnisko wkopu współczesnego – przemieszana czarniawa i ciemnobrunatna ziemia piaszczysta;
- 10 - wypełnisko wkopu współczesnego – przemieszana czarniawa i ciemnobrunatna ziemia piaszczysta;
- 11 – niwelacja nowożytna – jasnobrunatna ziemia piaszczysta przewarstwiona żółtym piaskiem;

12 – wypełnisko wkopu nowożytnego związanego z wyrobieniem reliktów filara mostu (?) – czarniawa i ciemnobrunatna zwarta ziemia piaszczysto-gliniasta z drobnym rumoszem kamiennym i ceglany;

13 – warstwa rezydualna może wyznaczająca poziom dna fosy (?) – ciemnożółta zwarta glina piaszczysta;

14 - wypełnisko wkopu współczesnego – przemieszana czarniawa i ciemnobrunatna ziemia piaszczysta;

15 - niwelacja nowożytna – jasnobrunatna ziemia piaszczysta przewarstwiona żółtym piaskiem;

16 – warstwa rezydualna może wyznaczająca poziom dna fosy (?) – żółto-zielonkawa zwarta glina;

17 – warstwa rezydualna – jasnobrunatny piasek z przemywami rdzawej glinki;

18 – warstwa rezydualna – białawy piasek.

Sekwencję calca tworzą warstwy piasków rzecznych i wydmowych, a także warstwy glin i ilów, tworzące laminaty, które wskazują na okresowe wylewy rzeki; wykorzystano ten fakt przy formowaniu fosy południowej frontu południowego. Jak wynika z analizy profilów dno fosy w rejonie badań znajdowało się na poziomie od ok. 207.50 do ok. 208.20 m n.p.m.

W części południowej wykopu S1/2026 znajdowały się rezydualne warstwy żwirów, które zapewne były podstawą wału zewnętrznego fosy. Wał ten w trudnym do określenia okresie został zniwelowany, przez co podniósł się poziom dawnej fosy, co widoczne jest do dziś; dawne uwarstwienia dna zostały przykryte fragmentarycznie zachowanymi warstwami niwelacji. Obydwie sekwencje zostały następnie przecięte dużą ilością wkopów, których celem przynajmniej częściowo mogła być eksploatacja piasku; luźna struktura zasypów większości tych wkopów sugeruje, że dokonywano ich w czasach współczesnych, przed lub po funkcjonowaniu na tym terenie pola ornego.

Wkop usytuowany na krańcu północnym wykopu S1/2026 (nr 12), którego zasyp ma zwartą strukturę, mógł być starszy od innych, wykonany w celu wybiórki jakichś reliktów mostu wiodącego pierwotnie do bramy głównej. Zwraca też uwagę rozległy i głęboki wkop nr 8, znajdujący się w rejonie domniemanym styku fosy oraz wału zewnętrznego; mimo stosun-

kowo luźnej struktury mógł on powstać w miejscu istnienia dawnego filara, a może przyczółku mostu.

Oprócz opisanych domniemanych lokalizacji wału, a także podpór mostu, w wykopach nie znaleziono żadnych jego reliktywów lub negatywów, co jest efektem znacznego stopnia zniszczenia nawarstwień związanych z obwodem obronnym zamku.

Górne warstwy współczesne tworzyły warstwa orna oraz darni.

Materiały ruchome

W trakcie badań zebrano ogółem 103 zabytki ruchome, w tym:

- 87 ułamków ceramiki naczyniowej (gr. B – 33 fragm., gr. Db – 9 fragm., gr. Dc – 21 fragm., gr. Eb i Ec – 24 fragm.);

- 2 fragm. kafli;

- 1 fragm. szkła naczyniowego;

- 5 fragm. przedmiotów metalowych (1 fragm. ostrza (?), 3 fragm. gwoździ i ćwieków żelaznych, 1 nakrętka żelazna);

- 2 ułamki żużli z wytopu ołowiu;

- 7 monet (w tym: 1 szeląg koronny Jana Kazimierza (z lat 1659-1668), miedź; 1 szeląg litewski Jana Kazimierza, miedź; 1 denar Kazimierza Jagiellończyka (druga poł. XV w.), srebro; 1 szeląg Prus Książęcych (XVIII w.?); 1 grosz Wielkiego Księstwa Poznańskiego, 1816, miedź; 1 moneta sześć krajcarów, Leopold I Habsburg, srebro (?); 1 moneta niezidentyfikowana).

Zdecydowana większość zabytków ruchomych pochodzi z okresu nowożytnego, przeważnie z jego młodszego odcinka. Z okresem funkcjonowania zamku bastionowego można łączyć ułamki kafli i część fragmentów ceramiki naczyniowej. Niewiele znalezisk datujemy na okres późnośredniowieczny; oprócz ułamków naczyń jest wśród nich denar Kazimierza Jagiellończyka.

Wszystkie zabytki znaleziono w obrębie zasypów wkopów, warstw niwelacji oraz górnych nawarstwień współczesnych, zalegały więc na złożu wtórnym i nie należy ich uważać za datowniki jednostek stratygraficznych.

Wnioski

Stwierdzono, że teren poddany badaniom sondażowym został w okresie nowożytnym i czasach współczesnych w dużym stopniu zniszczony przez zniwelowanie wału zewnętrznego dawnej fosy, a następnie przez liczne wkopy, przynajmniej częściowo związane z wybiórką piasku. Niwelacja wału, a później funkcjonowanie pola uprawnego doprowadziły też do podwyższenia rzędnych tego terenu.

W odległości ok. 35 m od kurtyny południowej wyznaczono domniemany styk fosy i wału zewnętrznego, którego szerokość u podstawy pozostaje nieznana, jako że część południowa wykracza poza granicę działek inwestycyjnych. Rozległy nowożytny wkop po stronie północnej tego styku mógł powstać w miejscu filara lub przyczółku dawnego mostu wiodącego do bramy głównej zamku bastionowego. Wkop na krawędzi N wykopu S1/2026 mógł mieć charakter rabunkowy i hipotetycznie może wyznaczać miejsce kolejnego filara tegoż mostu. Znaczna szerokość fosy między kurtyną i wałem może oznaczać, że w północnej jej części istniały jakieś zewnętrzne dzieła obronne; być może na ich relikty natrafiono podczas badań A. Gruszeckiego w 1973 i 1975 r. (np. relikty struktury określonej wówczas jako mur tarczowy).

Wnioski konserwatorskie

W trzecim etapie niniejszych badań zostanie wykonany nadzór archeologiczny nad wszystkimi pracami ziemnymi związanymi z inwestycją. Ostateczne wnioski konserwatorskie zostaną sformułowane po jego zakończeniu.

ARCHO-bis
Pracownia Badań i Studiów
Archeologicznych, Historycznych
i Konserwatorskich
ul. Szkolna 40/60, 25-604 Kielce
NIP 646-156-21-99 REGON 260396781

Andrzej Hradowski

**Dziennik archeologicznych badań sondażowych w Dankowie, gm. Lipie,
pow. kłobucki, zamek bastionowy, fosa frontu południowego, wykonanych
w kwietniu 2026 r.**

Prowadzenie: Czesław Hadamik, Radosław Solski

08.04.2026 r.

W terenie wytyczono dwa wykopy sondażowe. Wykop **S1/2026**, o wymiarach $2,0 \times 35,0$ m, zorientowany był w osi SSW–NNE, równoległe do bramy kurtyny południowej umocnień. Prostopadle do niego wytyczono wykop **S2/2026**, krzyżujący się z S1/2026 w jego części środkowej. Składał się on z dwóch odcinków o wymiarach $2,0 \times 9,0$ m każdy, zlokalizowanych po stronie wschodniej i zachodniej wykopu S1/2026. Pomiedzy odcinkami pozostawiono metrowe świadki archeologiczne, umożliwiające obserwację stratygrafii.

Łączna powierzchnia wykopów wyniosła 110 m^2 .

Rozpoczęto eksplorację, początkowo usuwając mechanicznie warstwy współczesnych zasypów, związanych z niwelacją terenu prowadzoną z różnym natężeniem od początku XX wieku. Prace prowadzono zgodnie z zasadami metodyki badań archeologicznych, z zachowaniem czytelności układów stratygraficznych.

Teren wykopów odpowiednio oznakowano taśmą ostrzegawczą oraz zabezpieczono pod kątem organizacji prac terenowych.

09.04.2026 r.

Kontynuowano eksplorację wykopów sondażowych. Zastosowano metodę eksploracji warstwami mechanicznymi o stałej miąższości (tzw. metoda równych poziomów) – po 10 cm. Usuwano nawarstwienia o charakterze wtórnym, stanowiące kolejne fazy niwelacji terenu oraz zasypy wkopów datowane na okres nowożytny i współczesny.

Poniżej tych nawarstwień zarejestrowano calec w postaci piasków gliniastych.

W wykopie S1/2026 pozyskano zabytki ruchome, oznaczone numerem inwentarzowym 1/26, przypisane do warstw nr 2, 4, 8 i 12. Dodatkowy materiał zabytkowy z wykopu S2/2026 zarejestrowano pod numerem 2/26.

Eksplorację prowadzono do maksymalnej głębokości 3,20 m, przy średniej głębokości około 1,40 m. Wykonano dokumentację fotograficzną (fot. 1–5 oraz 11–20), obejmującą kolejne etapy prac i odsłanianie profile.

10.04.2026 r.

Kontynuowano eksplorację wykopów sondażowych. W obrębie nawarstwień zasypiskowych zastosowano tzw. metodę „plastyczną”, polegającą na dostosowaniu sposobu wybierania ziemi do charakteru i struktury warstw. Lokalnie wykonano sondy wgłębne w celu weryfikacji miąższości oraz charakteru zalegających zasypów.

Przeprowadzono oczyszczanie wykopów w celu przygotowania ich do dokumentacji rysunkowej i fotograficznej.

Całość urobku została skontrolowana pod kątem obecności materiału zabytkowego. Dodatkowo przeprowadzono detekcję z użyciem wykrywaczy metali, którą wykonała Grupa Częstochowska Perun. W jej wyniku pozyskano artefakty oznaczone numerem inwentarzowym 3/26.

Wykonano dokumentację rysunkową i fotograficzną (rys. i fot. nr 2, 6–10, 21), a także pomiary niwelacyjne. Reper roboczy ustanowiono na rzędnej odczytanej z mapy zasadniczej, przy północno-zachodnim narożu fortyfikacji, co umożliwiło odniesienie pomiarów do obowiązującego układu wysokościowego.

11.04.2026 r.

Ponownie przeprowadzono prospekcję powierzchniową terenu przyległego do wykopów sondażowych, w obrębie działek inwestycyjnych. Celem działań było uzupełnienie danych o rozproszone znaleziska powierzchniowe oraz weryfikacja zasięgu stanowiska. Wykonano dokumentację fotograficzną (fot. 22–23).

13.04.2026 r.

Badania terenowe zostały protokolarnie odebrane przez przedstawicieli Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Katowicach, Delegatura w Częstochowie. Tym samym zakończono etap prac terenowych w ramach badań sondażowych.

Wykopy zostały zasypane zgodnie z obowiązującymi standardami, a teren uporządkowano i przywrócono do stanu sprzed rozpoczęcia prac, z uwzględnieniem zasad ochrony stanowiska archeologicznego.

ARCHO-bis
Pracownia Badań i Studiów
Archeologicznych, Historycznych
i Konserwatorskich
ul. Szkolna 40/60, 25-604 Kielce
NIP 646-156-21-99 REGON 260396781

Arkadiusz Hadański

INWENTARZ ZABYTEKÓW

Danków, gm. Lipie, pow. kłobucki

Danków, gm. Lipie, pow. kłobucki, zamek bastionowy, fosa frontu południowego. Badania sondażowe w kwietniu 2026 r.

Nr/inw.	Lokalizacja	Warstwa	Opis zabytków	Suma	Data	Chronologia
1/26	Wykop S1/2026	w-wy 2,4,8,12	<u>Ceramika naczyniowa:</u> <i>Cer. toczona:</i> Gr. B: (łącznie 8 fragm. cer. wypalanej w atmosferze redukcyjnej z glin kaolinitowych i żelazistych z domieszką średnio- i drobnoziarnistą - mineralną): - 1 fragm. prostego wylewu naczynia cienkościenne, o czarnych powierzchniach ścianek, - 1 fragm. przydenny, - 6 fragm. brzuśców naczyń cienkościenne o powierzchniach stalowo-szarych i czarnych, dekoracja poziomymi liniami rytymi; Gr. Dc: (łącznie 5 fragm. cer., grupę charakteryzuje zastosowanie pełnego wypału utleniającego wyrobów z gliny żelazistej): - 3 fragm. ucha dużych dzbanów o barwie szaro-ceglastej i ceglasto-brązowej, - 1 fragm. brzuśca naczynia cienkościenne, o powierzchniach stalowo-szarych i czarnych, dekoracja poziomymi liniami rytymi; - 1 fragm. dna z pobiałą od wewnątrz; Gr. Eb: (łącznie 4 fragm. cer. z gliny kaolinitowej, wypał - utleniający, powierzchnie barwy kremowo-białej, przełomy jednobarwne, lica glazurowane): - 2 fragm. brzuśców naczyń cienkościenne o powierzchniach stalowo-szarych i czarnych, dekoracja poziomymi liniami rytymi; - 2 fragm. dna z pobiałą od wewnątrz;	20 szt.	08.04.2026 r. - 10.04.2026 r.	ON

			<p>i polewą ciemno-zieloną, - 2 fragm. naczynia trójnożnego „patelni”, w tym wylew i część dna z nogą, od wewnętrznej strony – glazura ciemno-zielona; Gr. Ec: (łącznie 3 fragm. cer. z gliny żelazistej, wypal- utleniający, przełomy jednobarwne - ceglaste, lica glazurowane): - 3 fragm. dekoracyjnych mis/talerzy z polewami – białą i brązową, w tym: dno i brzuśce.</p>			
2/23	Wykop S2/2026, odc. E	w-wy 2,8,14	<p><u>Ceramika naczyniowa:</u> <u>Cer. toczona:</u> Gr. B: (łącznie 8 fragm. cer. wypalanej w atmosferze redukcyjnej o powierzchniach szarych i czarnych): - 5 fragm. brzuśców naczyń cienkościennych, - 1 fragm. dna, - 2 fragm. wylewów dzbanów/garnków cienkościennych; Gr. Db: (łącznie 4 fragm. cer., grupę charakteryzuje zastosowanie pełnego wypału utleniającego wyrobów z gliny kaolinitowej, tzw. „ceramika biała”): - 1 fragm. ucha dużego dzbana, - 1 fragm. przydenny, - 2 fragm. brzuśców naczyń cienkościennych Gr. Dc: (łącznie 6 fragm. cer., grupę charakteryzuje zastosowanie pełnego wypału utleniającego wyrobów z gliny żelazistej): - 4 fragm. przydenne dzbana/garnka naczynia o ściankach jasno-ceglastych ze śladami spalenizny, - 1 fragm. brzuśca, - 1 fragm. przydenny misy/talerze zdobionego ornamentem geometrycznym brązową farbą; Gr. Eb: (łącznie 8 fragm. cer., grupę charakteryzuje zastosowanie pełnego wypału utleniającego, oraz zastosowanie glin żelazistych i zdobienie polewami): - 8 fragm. naczyń szerokootworowych, w tym wylewy</p>	26 szt.	08.04.2026 r. - 10.04.2026 r.	ON

			i brzuśce z polewami jedno- i dwustronnie: bezbarwną na pobiale, brązową i jasno-zieloną;			
			<u>Inne:</u>			
			- 1 fragm. szklanego naczynia.	1 szt.		
3/23	Wykopy S1,S3/2026	w-wy 2,8,12,15,luźne (z hałd)	<u>Ceramika naczyniowa:</u>			
			<u>Cer. toczona:</u>	41 szt.	08.04.2026 r.	OPŚ/ON/
			Gr. B:		-	XX w.
			(łącznie 17 fragm. cer. wypalanej w atmosferze redukcyjnej o powierzchniach szarych i czarnych):		10.04.2026 r.	
			- 15 fragm. brzuśców naczyń cienkościennych,			
			- 1 fragm. z dnem,			
			- 1 fragm. wylewu naczynia cienkościennego, ślady zdobienia czarną farbą;			
			Gr. Db:			
			(łącznie 5 fragm. cer., grupę charakteryzuje zastosowanie pełnego wypału utleniającego wyrobów z gliny kaolinitowej, tzw. „ceramika biała”):			
			- 1 fragm. ucha dzbana,			
			- 1 fragm. przydenny,			
			- 3 fragm. brzuśców naczyń cienkościennych			
			Gr. Dc:			
			(łącznie 10 fragm. cer., grupę charakteryzuje zastosowanie wypału utleniającego wyrobów z gliny żelazistej):			
			- 5 fragm. brzuśców naczyń cienkościennych ze śladami spalenizny,			
			- 2 fragm. przydenne dużych garnków barwy jasnopopielatej,			
			- 1 fragm. przydenny,			
			- 1 fragm. wylewu,			
			- 1 fragm. ucha;			
			Gr. Eb:			
			(łącznie 9 fragm. cer., grupę charakteryzuje zastosowanie wypału utleniającego oraz glin żelazistych i zdobienie polewami):			
			- 7 fragm. misy pokrytej glazurą bezbarwną na pobiale oraz zieloną, brązową i żółtą, ornament roślinny;			
			- 1 fragm. ucha dzbanka z polewą bezbarwną,			
			- 1 fragm. wylewu – polewa brązowa;			

<u>Kafle:</u>	2 szt.
- 2 fragm. płytki i kołnierza kafli z gliny żelazistej, ornament roślinny, zielona polewa.	
<u>Monety:</u>	7 szt.
- 1 szeląg Prus Książęcych (XVIII w.?),	
- 1 moneta niezidentyfikowana,	
- 1 grosz Wielkiego Księstwa Poznańskiego 1816, miedź, Berlin,	
- 1 szeląg Jana Kazimierza, 1659-1668, miedź,	
- 1 szeląg litewski Jana Kazimierza, miedź,	
- 1 denar Kazimierza Jagiellończyka, srebro,	
- 1 moneta 6 krajców, Leopold I Habsburg, srebro (?)	
<u>Inne:</u>	6 szt.
- 1 fragm. metalowego ostrza (?),	
- 2 fragm. ołowiowych żużli,	
- 3 gwoździe kute, o przekroju czworokątnym,	
- 1 fragm. czworokątnej nakrętki.	

Docelowe miejsce przechowywania zabytków:

Muzeum Częstochowskie

wyk. R. Solski

Wszystkie zabytki ruchome pochodziły z zasypów i współczesnych niwelacji. Łącznie w trakcie badań pozyskano 87 fragmentów ceramiki naczyniowej oraz 2 fragm. kafli piecowych, 1 fragm. naczynia szklanego, 2 fragm. żużli ołowiowych, 3 żelaznegwoździe, 1 fragm. żelaznej nakrętki oraz prawdopodobnie metalowe ostrze. Zabytki pochodziły z okresu nowożytnego oraz z XX wieku. Reprezentowane były fragmenty toczone na kole szybkoobrotowym, następujących grup: B (ceramika "siwa", wypalona w atmosferze redukcyjnej) - 33 szt. (37,93%); Db (ceramika "biała" z glin kaolinitowych) - 9 szt. (10,35%); Dc (ceramika "ceglasta", wypalona w pełnej atmosferze utleniającej) - 21 szt. (24,14%) oraz ceramika Ebc (ceramika glazurowana z glin kaolinitowych i żelazistych) - 24 szt. (27,59%). Wyróżniono trzy formy morfologiczne: garnki, dzbany i misy/talerze. Ponadto pozyskano kolekcję monet, w której znalazł się srebrny denar Kazimierza Jagiellończyka.

LITERATURA:

Dąbrowska M., *Kafle i piece kaflowe w Polsce do końca XVIII wieku*, PAN, IHKM, Kraków 1987.

Dymek K., *Średniowieczne i renesansowe kafle śląskie*, Wrocław 1995.

Kajzer L., *Opracowanie zbioru ceramiki naczyniowej w „wieży Karnkowskiego” zamku w Raciążku*, „Kwartalnik Historii Kultury Materialnej”, R. XXXIV, Nr 2: 1986, s. 199-225,

Tenże, *W sprawie waloryzacji masowych zbiorów ceramiki późnośredniowiecznej i nowożytnej*, KHKM, R. XXXIX, Nr 4: 1991, s. 467-484.

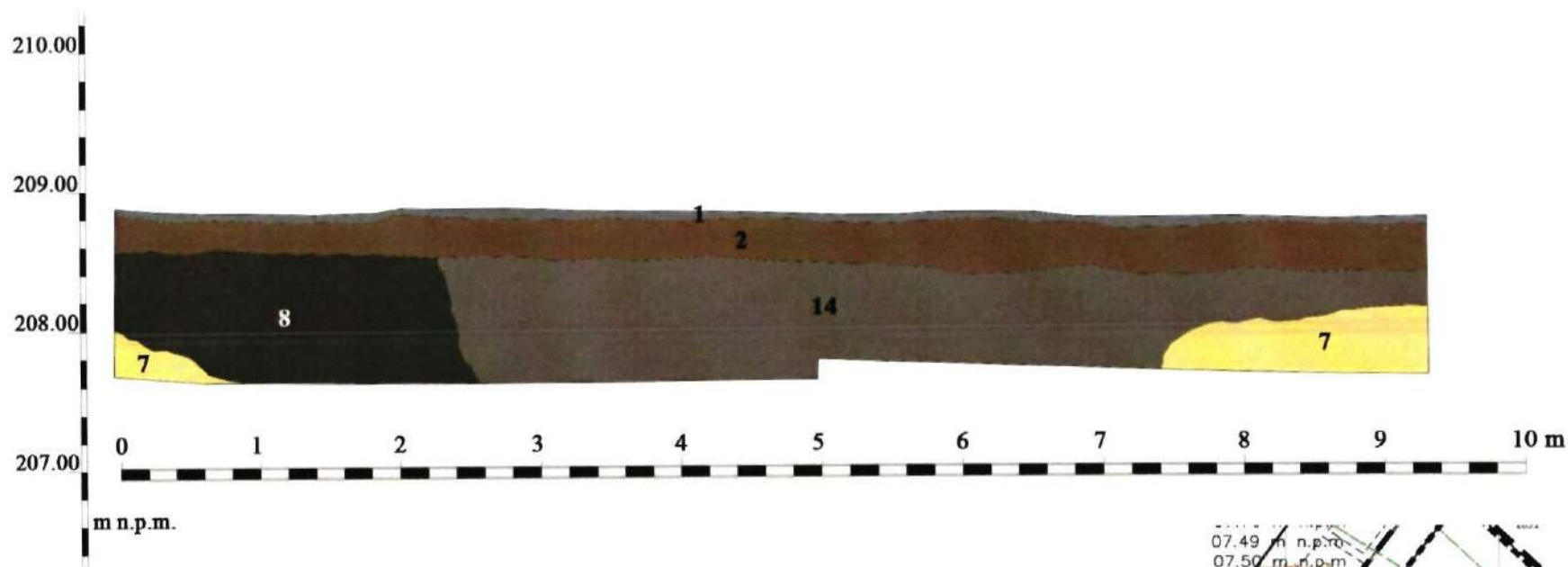
Kruppe J., *Garncarstwo późnośredniowieczne w Polsce*, Cz. 1 - 2, PAN, IHKM, Wrocław 1981.

Wałowcy A., *Późnośredniowieczne garncarstwo krakowskie w świetle źródeł archeologicznych*, Materiały Archeologiczne, t. XIX, Kraków 1979.

Danków, gm. Lipie, pow. kłobucki, zamek bastionowy, fosa frontu południowego. Badania sondażowe w kwietniu 2026 r.

INWENTARZ RYSUNKÓW

L.p.	Treść rysunku	Data/autor
1	Danków, gm. Lipie, pow. kłobucki, zamek bastionowy, fosa frontu południowego. Badania sondażowe w kwietniu 2026 r. Lokalizacja stanowiska na mapie topograficznej 1:10000, na mapie fizjograficznej 1:500000, na mapie orientacyjnej Polski 1:10000000.	R. Solski 11.04.2026 r.
2	Danków, gm. Lipie, pow. kłobucki, zamek bastionowy, fosa frontu południowego. Badania sondażowe w kwietniu 2026 r. Plan sytuacyjno-wysokościowy terenu badań z usytuowaniem wykopów sondażowych S1/2026 i S2/2026, 1:500.	R. Solski 11.04.2026 r.
3	Danków, gm. Lipie, pow. kłobucki, zamek bastionowy, fosa frontu południowego. Badania sondażowe w kwietniu 2026 r. Wykop sondażowy S1/2026, profile W i N wykopu, 1:50.	Cz. Hadamik 10.04.2026 r.
4	Danków, gm. Lipie, pow. kłobucki, zamek bastionowy, fosa frontu południowego. Badania sondażowe w kwietniu 2026 r. Wykop sondażowy S2/2026, odcinek wschodni profil N wykopu, 1:50.	Cz. Hadamik 10.04.2026 r.
5	Danków, gm. Lipie, pow. kłobucki, zamek bastionowy, fosa frontu południowego. Badania sondażowe w kwietniu 2026 r. Wykop sondażowy S2/2026, odcinek zachodni profil S wykopu, 1:50.	Cz. Hadamik 10.04.2026 r.
6	Danków, gm. Lipie, pow. kłobucki, zamek bastionowy, fosa frontu południowego. Badania sondażowe w kwietniu 2026 r. Interpretacja struktur odkrytych w wykopach sondażowych, 1:500.	Cz. Hadamik 11.04.2026 r.

Legenda

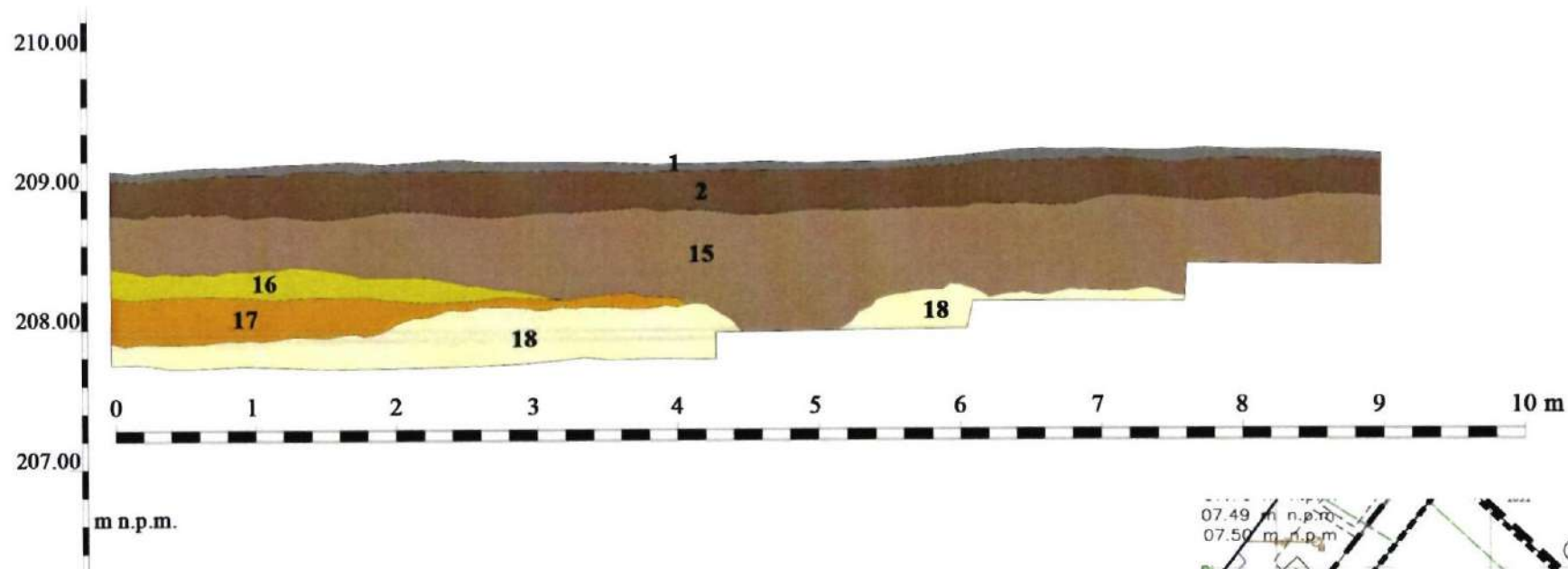
- 1 – współczesna darń
- 2 – warstwa orna – ciemnobrunatna ziemia piaszczysta
- 7 - warstwa rezydualna na dawnym stoku wału zewnętrznego fosy (?) – jasnożółty i żółty piasek przewarstwiony w górych fragmentach pomarańczowymi laminatami (przemywy)
- 8 – wypełnisko rozległego wkopu współczesnego – przemieszana brunatna i ciemnobrunatna ziemia piaszczysta z wtrętami jasnożółtego piasku
- 14 - wypełnisko wkopu współczesnego – przemieszana czarniawa i ciemnobrunatna ziemia piaszczysta

Rys. 4/2026

Danków, gm. Lipie, pow. kłobucki, zamek bastionowy, fosa frontu południowego. Badania sondazowe w kwietniu 2026 r. Wykop sondazowy S2/2026, odcinek wschodni, profil N wykopu.

Rys. Cz. Hadamik, 10.04.2026 r.

Legenda

- 1 – współczesna darń
- 2 – warstwa orna – ciemnobrunatna ziemia piaszczysta
- 15 - niwelacja nowożytna – jasnobrunatna ziemia piaszczysta przewarstwiona żółtym piaskiem
- 16 – warstwa rezydualna może wyznaczająca poziom dna fosy (?) – żółto-zielonkawa zwarta glina
- 17 – warstwa rezydualna – jasnobrunatny piasek z przemywami rdzawej glinki
- 18 – warstwa rezydualna – białawy piasek

Rys. 5/2026

Danków, gm. Lipie, pow. kłobucki, zamek bastionowy, fosa frontu południowego. Badania sondazowe w kwietniu 2026 r. Wykop sondazowy S2/2026, odcinek zachodni, profil S wykopu.

Rys. Cz. Hadamik, 10.04.2026 r.

Danków, gm. Lipie, pow. kłobucki, zamek bastionowy, fosa frontu południowego. Badania sondażowe w kwietniu 2026 r.

INWENTARZ FOTOGRAFII

L.p./inw.	Treść fotografii	Data/Autor
1	Danków, gm. Lipie, pow. kłobucki, zamek bastionowy, fosa frontu południowego. Badania sondażowe w kwietniu 2026 r. Wykop sondażowy S1/2026, widok ogólny od S.	Cz. Hadamik 9.04.2026 r.
2	Danków, gm. Lipie, pow. kłobucki, zamek bastionowy, fosa frontu południowego. Badania sondażowe w kwietniu 2026 r. Wykop sondażowy S1/2026, fragment północny, widok od SW.	Cz. Hadamik 10.04.2026 r.
3	Danków, gm. Lipie, pow. kłobucki, zamek bastionowy, fosa frontu południowego. Badania sondażowe w kwietniu 2026 r. Wykop sondażowy S1/2026, profil E i dno południowej części wykopu, widok od W.	Cz. Hadamik 9.04.2026 r.
4	Danków, gm. Lipie, pow. kłobucki, zamek bastionowy, fosa frontu południowego. Badania sondażowe w kwietniu 2026 r. Wykop sondażowy S1/2026, profil W i dno południowej części wykopu, widok od E.	Cz. Hadamik 9.04.2026 r.
5	Danków, gm. Lipie, pow. kłobucki, zamek bastionowy, fosa frontu południowego. Badania sondażowe w kwietniu 2026 r. Wykop sondażowy S1/2026, fragment południowej części wykopu z warstwami domniemanej podstawy wału zewnętrznego, widok od S.	Cz. Hadamik 9.04.2026 r.
6	Danków, gm. Lipie, pow. kłobucki, zamek bastionowy, fosa frontu południowego. Badania sondażowe w kwietniu 2026 r. Wykop sondażowy S1/2026, profil N wykopu z domniemanym zasypem wkopu rabunkowego w miejscu filara mostu, widok od S.	Cz. Hadamik 10.04.2026 r.
7	Danków, gm. Lipie, pow. kłobucki, zamek bastionowy, fosa frontu południowego. Badania sondażowe w kwietniu 2026 r. Wykop sondażowy S1/2026, profil W fragmentu północnego wykopu,	Cz. Hadamik 10.04.2026 r.

	widok od SE.	
8	Danków, gm. Lipie, pow. kłobucki, zamek bastionowy, fosa frontu południowego. Badania sondażowe w kwietniu 2026 r. Wykop sondażowy S1/2026, profile W i N północnego fragmentu wykopu, widok od E.	Cz. Hadamik 10.04.2026 r.
9	Danków, gm. Lipie, pow. kłobucki, zamek bastionowy, fosa frontu południowego. Badania sondażowe w kwietniu 2026 r. Wykop sondażowy S1/2026, profil E północnego krańca wykopu, widok od W.	Cz. Hadamik 10.04.2026 r.
10	Danków, gm. Lipie, pow. kłobucki, zamek bastionowy, fosa frontu południowego. Badania sondażowe w kwietniu 2026 r. Wykop sondażowy S1/2026, profil E północnej części wykopu, widok od W.	Cz. Hadamik 10.04.2026 r.
11	Danków, gm. Lipie, pow. kłobucki, zamek bastionowy, fosa frontu południowego. Badania sondażowe w kwietniu 2026 r. Wykop sondażowy S2/2026, odcinek wschodni, widok ogólny od E.	Cz. Hadamik 9.04.2026 r.
12	Danków, gm. Lipie, pow. kłobucki, zamek bastionowy, fosa frontu południowego. Badania sondażowe w kwietniu 2026 r. Wykop sondażowy S2/2026, odcinek wschodni, widok ogólny od W.	Cz. Hadamik 9.04.2026 r.
13	Danków, gm. Lipie, pow. kłobucki, zamek bastionowy, fosa frontu południowego. Badania sondażowe w kwietniu 2026 r. Wykop sondażowy S2/2026, odcinek wschodni, profil S i dno wykopu, widok od N.	Cz. Hadamik 9.04.2026 r.
14	Danków, gm. Lipie, pow. kłobucki, zamek bastionowy, fosa frontu południowego. Badania sondażowe w kwietniu 2026 r. Wykop sondażowy S2/2026, odcinek wschodni, profil E wykopu, widok od W.	Cz. Hadamik 9.04.2026 r.
15	Danków, gm. Lipie, pow. kłobucki, zamek bastionowy, fosa frontu południowego. Badania sondażowe w kwietniu 2026 r. Wykop sondażowy S2/2026, odcinek wschodni, profil W wykopu, widok od E.	Cz. Hadamik 9.04.2026 r.
16	Danków, gm. Lipie, pow. kłobucki, zamek bastionowy, fosa frontu południowego. Badania sondażowe w kwietniu	Cz. Hadamik 9.04.2026 r.

	2026 r. Wykop sondażowy S2/2026, odcinek zachodni, widok ogólny od W.	
17	Danków, gm. Lipie, pow. kłobucki, zamek bastionowy, fosa frontu południowego. Badania sondażowe w kwietniu 2026 r. Wykop sondażowy S2/2026, odcinek zachodni, widok ogólny od E.	Cz. Hadamik 9.04.2026 r.
18	Danków, gm. Lipie, pow. kłobucki, zamek bastionowy, fosa frontu południowego. Badania sondażowe w kwietniu 2026 r. Wykop sondażowy S2/2026, odcinek zachodni, profil S i dno wykopu, widok od N.	Cz. Hadamik 9.04.2026 r.
19	Danków, gm. Lipie, pow. kłobucki, zamek bastionowy, fosa frontu południowego. Badania sondażowe w kwietniu 2026 r. Wykop sondażowy S2/2026, odcinek zachodni, profil E wykopu, widok od W.	Cz. Hadamik 9.04.2026 r.
20	Danków, gm. Lipie, pow. kłobucki, zamek bastionowy, fosa frontu południowego. Badania sondażowe w kwietniu 2026 r. Wykop sondażowy S2/2026, odcinek zachodni, profil W wykopu, widok od E.	Cz. Hadamik 9.04.2026 r.
21	Danków, gm. Lipie, pow. kłobucki, zamek bastionowy, fosa frontu południowego. Badania sondażowe w kwietniu 2026 r. Widok ogólny od S terenu badań w trakcie prac.	Cz. Hadamik 10.04.2026 r.
22	Danków, gm. Lipie, pow. kłobucki, zamek bastionowy, fosa frontu południowego. Badania sondażowe w kwietniu 2026 r. Widok ogólny z góry terenu badań po zakończeniu eksploracji wykopów.	11.04.2026 r.
23	Danków, gm. Lipie, pow. kłobucki, zamek bastionowy, fosa frontu południowego. Badania sondażowe w kwietniu 2026 r. Widok ogólny z góry terenu badań po zakończeniu eksploracji wykopów (zbliżenie).	11.04.2026 r.

Fot. 1. Danków, gm. Lipie, pow. kłobucki, zamek bastionowy, fosa frontu południowego. Badania sondazowe w kwietniu 2026 r. Wykop sondazowy S1/2026, widok ogólny od S.

Fot. 2. Danków, gm. Lipie, pow. kłobucki, zamek bastionowy, fosa frontu południowego. Badania sondazowe w kwietniu 2026 r. Wykop sondazowy S1/2026, fragment północny, widok od SW.

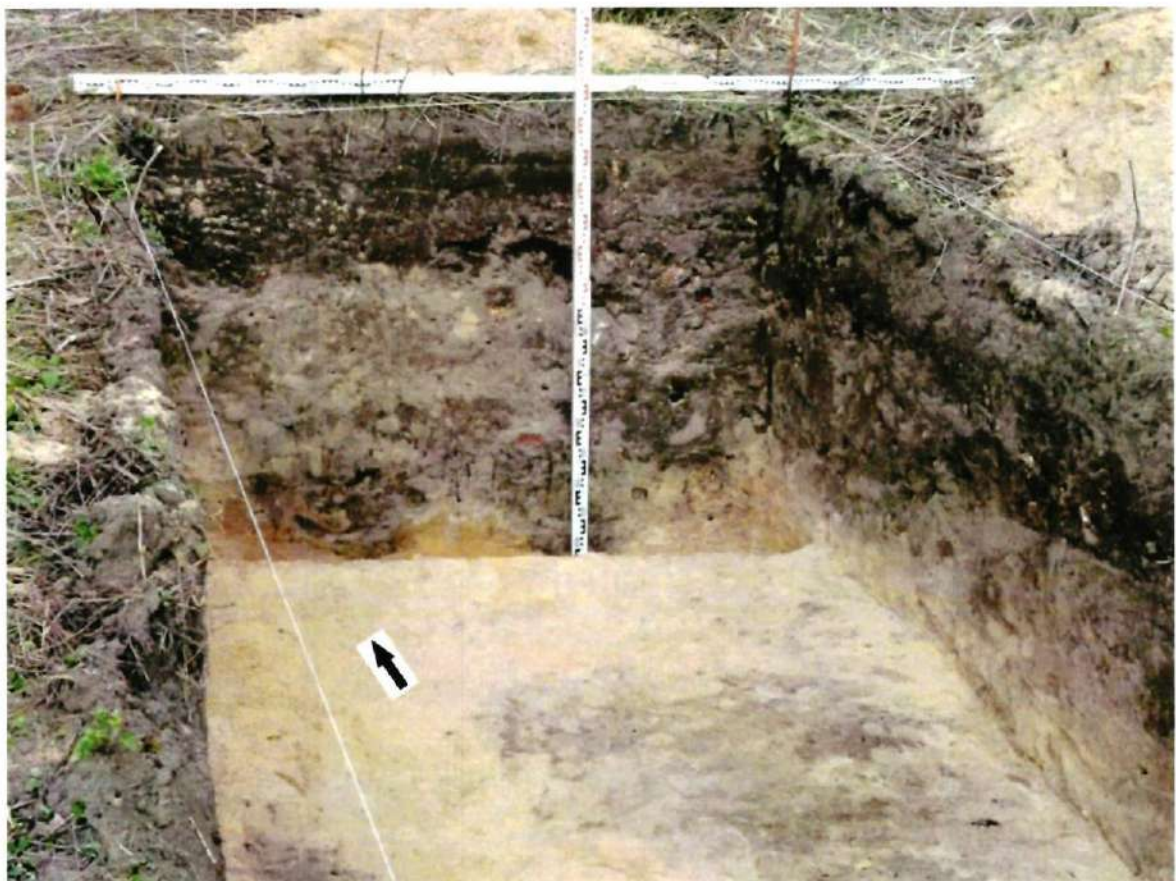
Fot. 3. Danków, gm. Lipie, pow. kłobucki, zamek bastionowy, fosa frontu południowego. Badania sondażowe w kwietniu 2026 r. Wykop sondażowy S1/2026, profil E i dno południowej części wykopu, widok od W.

Fot. 4. Danków, gm. Lipie, pow. kłobucki, zamek bastionowy, fosa frontu południowego. Badania sondażowe w kwietniu 2026 r. Wykop sondażowy S1/2026, profil W i dno południowej części wykopu, widok od E.

Fot. 5. Danków, gm. Lipie, pow. kłobucki, zamek bastionowy, fosa frontu południowego. Badania sondażowe w kwietniu 2026 r. Wykop sondażowy S1/2026, fragment południowej części wykopu z warstwami domniemanej podstawy wału zewnętrznego, widok od S.

Fot. 6. Danków, gm. Lipie, pow. kłobucki, zamek bastionowy, fosa frontu południowego. Badania sondażowe w kwietniu 2026 r. Wykop sondażowy S1/2026, profil N wykopu z domniemanym zasypem wkopu rabunkowego w miejscu filara mostu, widok od S.

Fot. 7. Danków, gm. Lipie, pow. kłobucki, zamek bastionowy, fosa frontu południowego. Badania sondażowe w kwietniu 2026 r. Wykop sondażowy S1/2026, profil W fragmentu północnego wykopu, widok od SE.

Fot. 8. Danków, gm. Lipie, pow. kłobucki, zamek bastionowy, fosa frontu południowego. Badania sondażowe w kwietniu 2026 r. Wykop sondażowy S1/2026, profile W i N północnego fragmentu wykopu, widok od E.

Fot. 9. Danków, gm. Lipie, pow. kłobucki, zamek bastionowy, fosa frontu południowego. Badania sondażowe w kwietniu 2026 r. Wykop sondażowy S1/2026, profil E północnego krańca wykopu, widok od W.

Fot. 10. Danków, gm. Lipie, pow. kłobucki, zamek bastionowy, fosa frontu południowego. Badania sondażowe w kwietniu 2026 r. Wykop sondażowy S1/2026, profil E północnej części wykopu, widok od W.

Fot. 11. Danków, gm. Lipie, pow. kłobucki, zamek bastionowy, fosa frontu południowego. Badania sondażowe w kwietniu 2026 r. Wykop sondażowy S2/2026, odcinek wschodni, widok ogólny od E.

Fot. 12. Danków, gm. Lipie, pow. kłobucki, zamek bastionowy, fosa frontu południowego. Badania sondażowe w kwietniu 2026 r. Wykop sondażowy S2/2026, odcinek wschodni, widok ogólny od W.

Fot. 13. Danków, gm. Lipie, pow. kłobucki, zamek bastionowy, fosa frontu południowego. Badania sondażowe w kwietniu 2026 r. Wykop sondażowy S2/2026, odcinek wschodni, profil S i dno wykopu, widok od N.

Fot. 14. Danków, gm. Lipie, pow. kłobucki, zamek bastionowy, fosa frontu południowego. Badania sondażowe w kwietniu 2026 r. Wykop sondażowy S2/2026, odcinek wschodni, profil E wykopu, widok od W.

Fot. 15. Danków, gm. Lipie, pow. kłobucki, zamek bastionowy, fosa frontu południowego. Badania sondażowe w kwietniu 2026 r. Wykop sondażowy S2/2026, odcinek wschodni, profil W wykopu, widok od E.

Fot. 16. Danków, gm. Lipie, pow. kłobucki, zamek bastionowy, fosa frontu południowego. Badania sondażowe w kwietniu 2026 r. Wykop sondażowy S2/2026, odcinek zachodni, widok ogólny od W.

Fot. 17. Danków, gm. Lipie, pow. kłobucki, zamek bastionowy, fosa frontu południowego. Badania sondażowe w kwietniu 2026 r. Wykop sondażowy S2/2026, odcinek zachodni, widok ogólny od E.

Fot. 18. Danków, gm. Lipie, pow. kłobucki, zamek bastionowy, fosa frontu południowego. Badania sondażowe w kwietniu 2026 r. Wykop sondażowy S2/2026, odcinek zachodni, profil S i dno wykopu, widok od N.

Fot. 19. Danków, gm. Lipie, pow. kłobucki, zamek bastionowy, fosa frontu południowego. Badania sondażowe w kwietniu 2026 r. Wykop sondażowy S2/2026, odcinek zachodni, profil E wykopu, widok od W.

Fot. 20. Danków, gm. Lipie, pow. kłobucki, zamek bastionowy, fosa frontu południowego. Badania sondażowe w kwietniu 2026 r. Wykop sondażowy S2/2026, odcinek zachodni, profil W wykopu, widok od E.

Fot. 21. Danków, gm. Lipie, pow. kłobucki, zamek bastionowy, fosa frontu południowego. Badania sondażowe w kwietniu 2026 r. Widok ogólny od S terenu badań w trakcie prac.

Fot. 22. Danków, gm. Lipie, pow. kłobucki, zamek bastionowy, fosa frontu południowego. Badania sondażowe w kwietniu 2026 r. Widok ogólny z góry terenu badań po zakończeniu eksploracji wykopów.

Fot. 23. Danków, gm. Lipie, pow. kłobucki, zamek bastionowy, fosa frontu południowego. Badania sondażowe w kwietniu 2026 r. Widok ogólny z góry terenu badań po zakończeniu eksploracji wykopów (zbliżenie).

INWESTOR

Gmina Lipie

ZADANIE

Archeologiczne badania wyprzedzające oraz nadzory archeologiczne na terenie relikwów nowożytnej twierdzy bastionowej w Dankowie, gm. Lipie, pow. kłobucki, w związku z inwestycją pn. "Utworzenie w przestrzeni publicznej Dankowa bioróżnorodnych terenów zielonych pn. "Zielona przestrzeń" oraz budowa publicznego placu zabaw z obiektami małej architektury

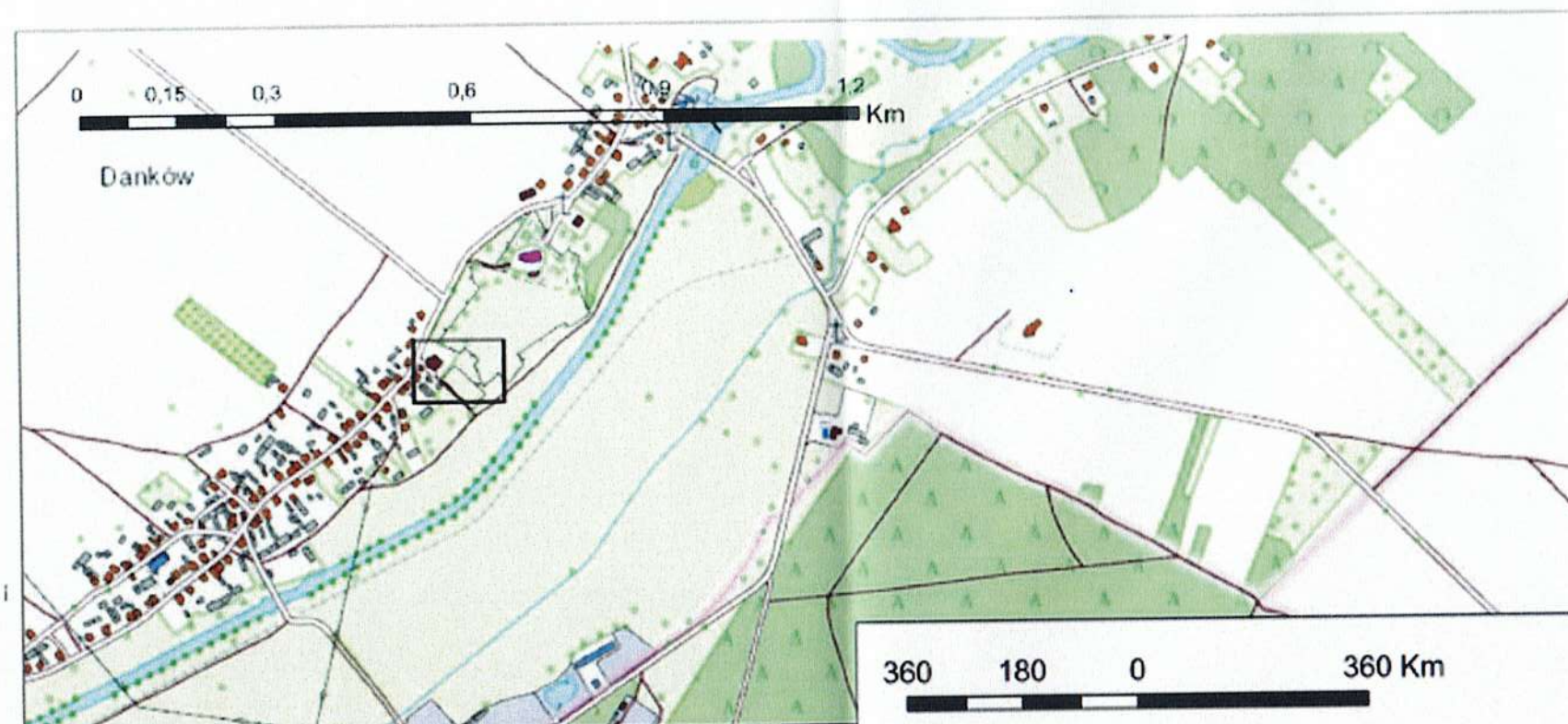
ADRES

Działki nr ewid.: 1967/3, 1967/1 obręb 0003 Danków, jedn. ewid. 2 Lipie

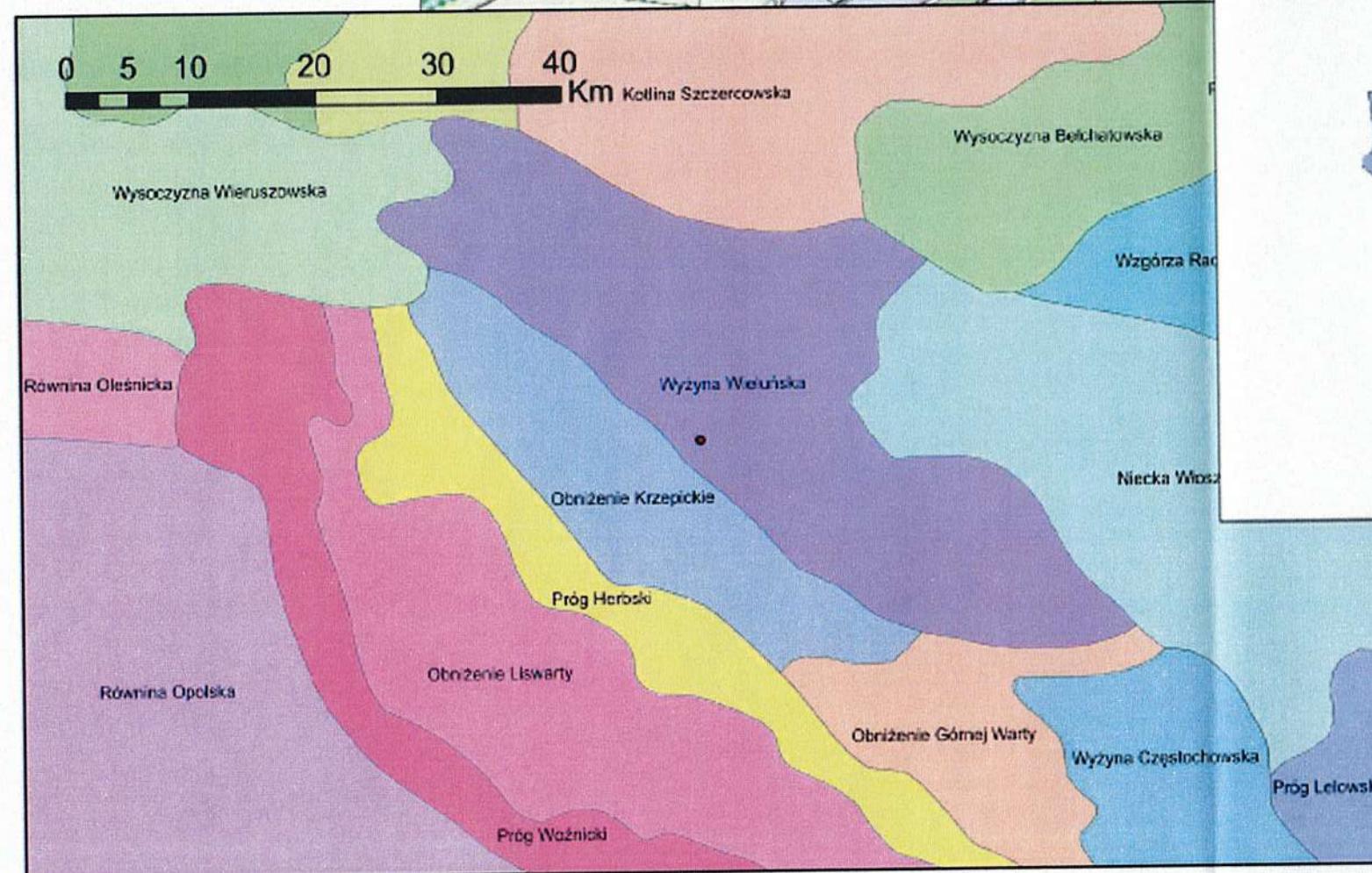
ZESTAWIENIE POWIERZCHNI [m²]

1.	Badania georadarowe	2256
2.	Badania sondazowe	110
3.	Nadzór archeologiczny	2343

1. Prezentacja kartograficzna bazy danych obiektów topograficznych z lokalizacją badań archeologicznych
 Skala: 1:10000

2. Fragment mapy Polski z podziałem na regiony fizjograficzne i naniesioną lokalizacją badań archeologicznych
 Skala: 1:500000

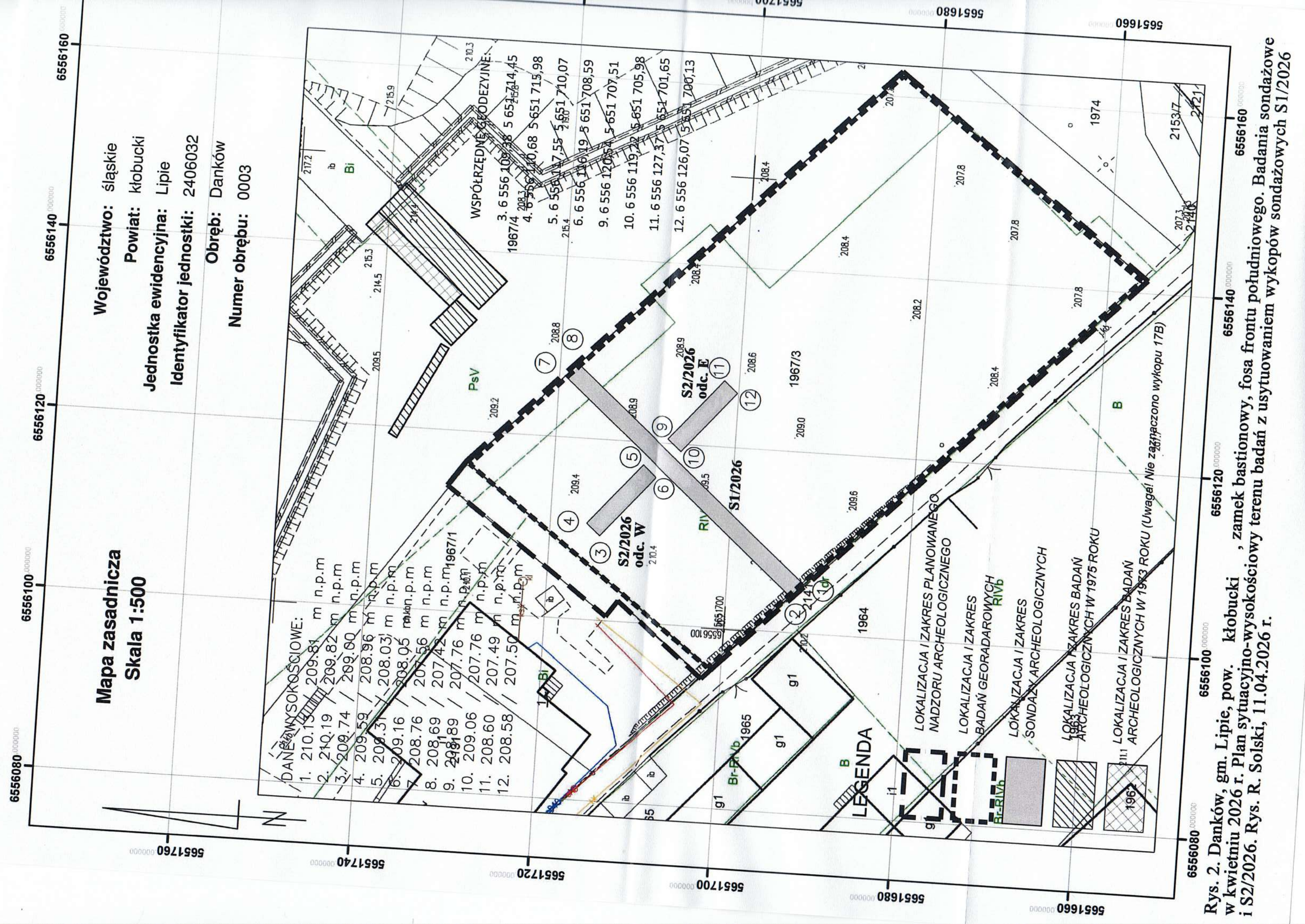
360 180 0 360 Km

3. Orientacyjna mapa Polski z lokalizacją badań archeologicznych
 Skala: 1:10000000

Rys. 1. Danków, gm. Lipie, pow. kłobucki, zamek bastionowy, fosa frontu południo-wego. Badania sondazowe w kwietniu 2026 r. Lokalizacja stanowiska na mapie topograficznej 1:10000, na mapie fizjograficznej 1:500000, na mapie orientacyjnej Polski 1:10000000. Rys. R. Solski, 11.04.2026 r.

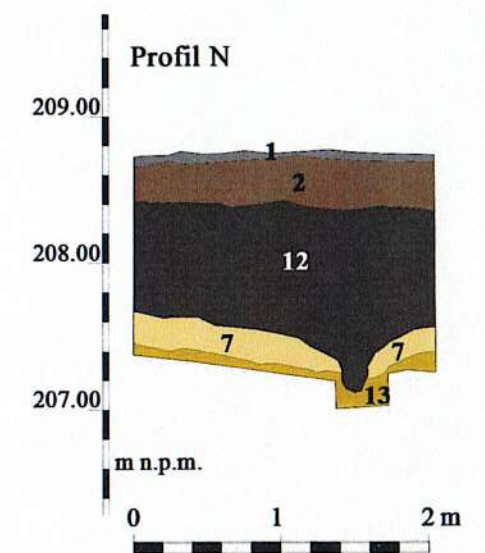
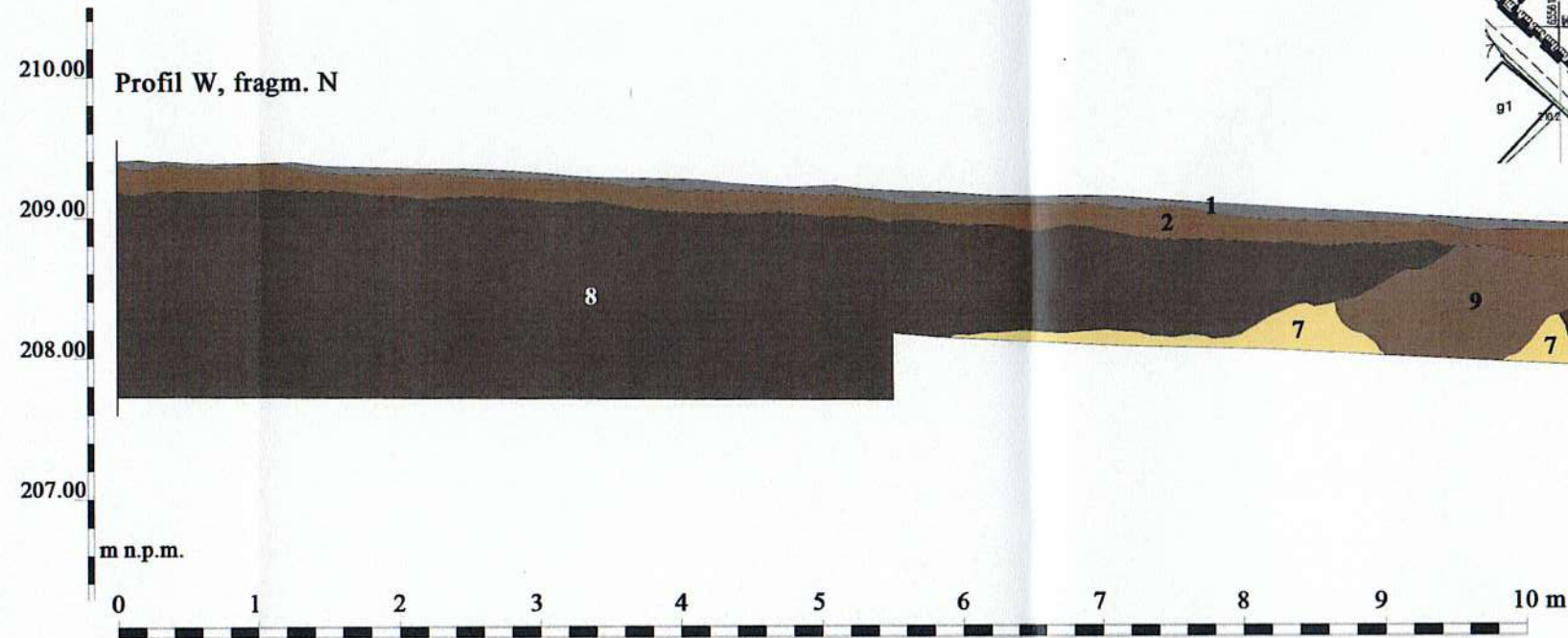
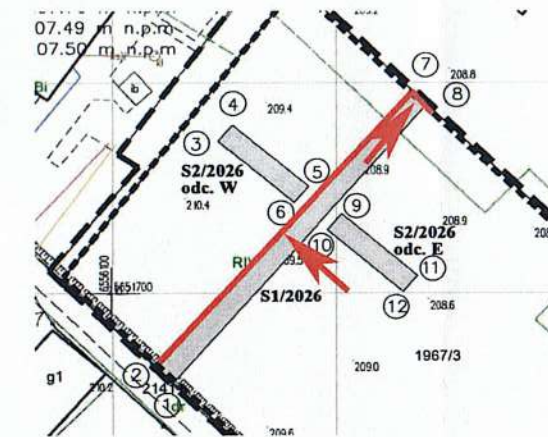
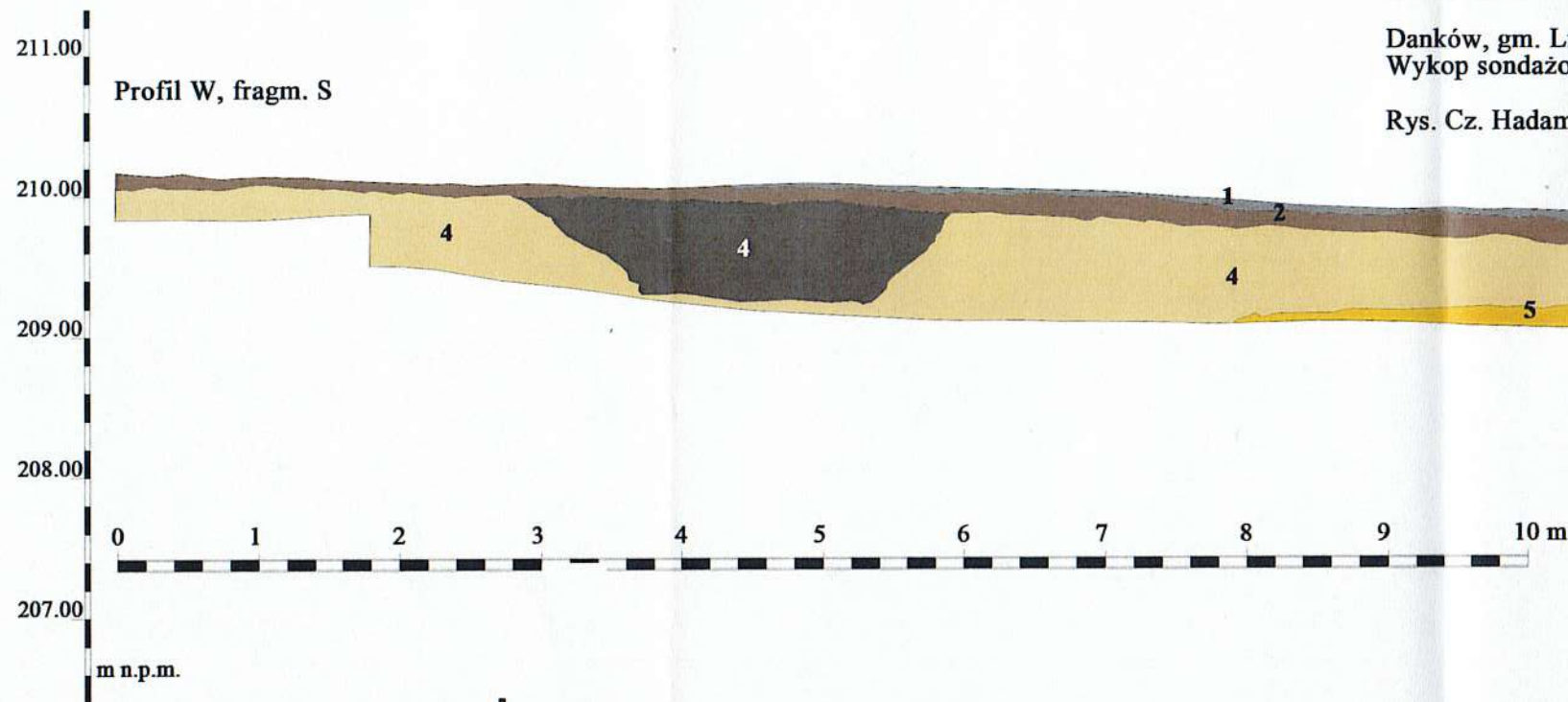
TYTUŁ RYSUNKU	LOKALIZACJA BADAŃ ARCHEOLOGICZNYCH
SKALA RYSUNKU	1:500
NR ARKUSZA	1/26

Rys. 3/2026

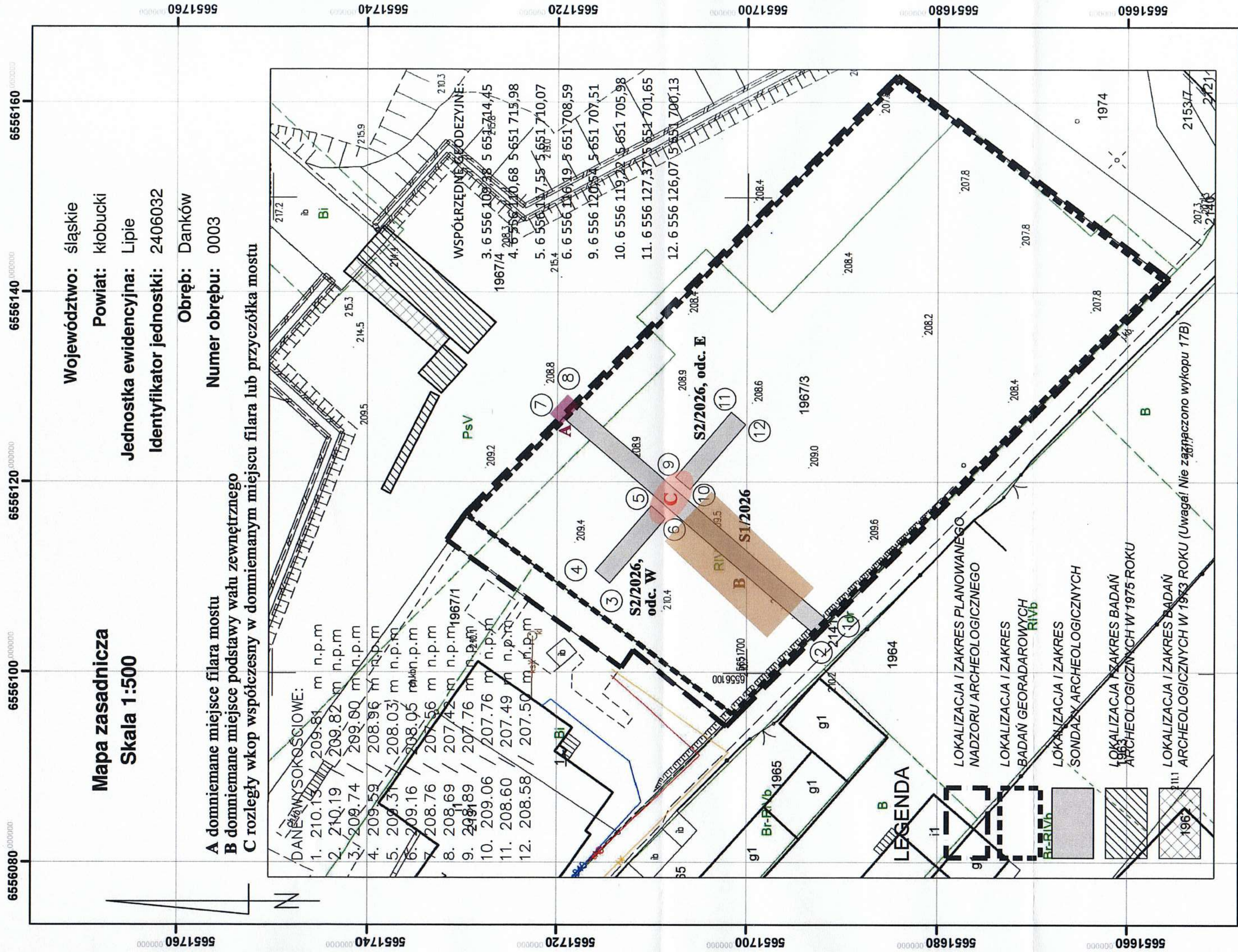
Danków, gm. Lipie, pow. kłobucki, zamek bastionowy, fosa frontu południowego. Badania sondazowe w kwietniu 2026 r.
Wykop sondażowy S1/2026, profile W i N wykopu.

Rys. Cz. Hadamik, 10.04.2026 r.

Legenda

- 1 – współczesna darni
- 2 – warstwa orna – ciemnobrunatna ziemia piaszczysta
- 3 – wypełnisko wkopu współczesnego – przemieszana czarniawa, brunatna i ciemnożółta ziemia piaszczysta
- 4 – warstwa rezydualna pod dawnym posadowieniem wału zewnętrznego fosy (?) – jasnożółty i żółty piasek przewarstwiony pomarańczowymi laminatami (przemywy)
- 5 – warstwa rezydualna pod dawnym posadowieniem wału zewnętrznego fosy (?) – ciemnożółty żwir
- 6 – wypełnisko wkopu współczesnego – przemieszana czarniawa i ciemnobrunatna ziemia piaszczysta
- 7 – warstwa rezydualna na dawnym stoku wału zewnętrznego fosy (?) – jasnożółty i żółty piasek przewarstwiony w górnych fragmentach pomarańczowymi laminatami (przemywy)
- 8 – wypełnisko rozległego wkopu współczesnego – przemieszana brunatna i ciemnobrunatna ziemia piaszczysta z wtrętami jasnożółtego piasku
- 9 – wypełnisko wkopu współczesnego – przemieszana czarniawa i ciemnobrunatna ziemia piaszczysta
- 10 – wypełnisko wkopu współczesnego – przemieszana czarniawa i ciemnobrunatna ziemia piaszczysta
- 11 – niwelacja nowożytna – jasnobrunatna ziemia piaszczysta przewarstwiona żółtym piaskiem
- 12 – wypełnisko wkopu nowożytnego związanego z wyrabowaniem relikwów filara mostu (?) – czarniawa i ciemnobrunatna zwarta ziemia piaszczysto-gliniasta z drobnym rumoszem kamiennym i ceglanym
- 13 – warstwa rezydualna może wyznaczająca poziom dna fosy (?) – ciemnożółta zwarta glina piaszczysta

Rys. 6. Danków, gm. Lipie, pow. kłobucki, zamek bastionowy, fosa frontu południowego. Badania sondażowe w kwietniu 2026 r. Interpretacja struktur odkrytych w wykopach sondażowych.
Cz. Hadamik, 11.04.2026 r.